

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
Tisrati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za navadne in male oglase 80 vin.,
za uradne razglase 120 K, za poslane in reklame 2 K. — Pri naročilu
nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži zamka za odgovor.

Uredništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljeva
ulica št. 5, pritrilna. — Telefon št. 99.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan . . . K 120—
polletno 60—
3 mesečno 30—
1 10—

V inozemstvu:

celoletno K 140—
polletno 70—
3 mesečno 35—
1 12—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno 200 po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje.
Telefon št. 34.

Dopise sprejema se podpisano in zadoščno frankovano.

Rekopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 60 vinarjev.
Poštnina plačana v gotovini.

Predsednik višjega dež. sodišča Ivan Kavčnik:

Našim pravnikom!

Ko so se ob ustanovitvi naše nove države obrazovala ministrstva, smo dobili tudi posebno ministrstvo za »Ustavotvorno Skupščino i Izjedenčenje Zakona«.

Mnogo nas je takrat pač mislilo, da se bode pod egido novega ministrstva začelo v vseh pravnih krogih prav živahno delovanje okoli izenačenja zakonov. Smatrali smo to delo iz pravnih in gospodarskih ozirov za nujno in potrebno, pa tudi za toliko zanimivo, da bo s privlačno silo pobudilo vse naše pravnike v celem kraljevini na tekmujoče delovanje.

Pa varali smo se temeljito. Tako tiho kot na tem polju, ni bilo v vsem času našega narodnega ujedinjenja v nobeni drugi panogi javnega delovanja. Od ministrstva nobene pobude, iz kroga pravnikov nobenega klica.

V naši državi imamo troje pravnih društev: hrvatsko »Pravniško društvo u Zagrebu«, ki obstoji že 45 let, slovensko društvo »Pravnik«, ki šteje nad 30 let in srbijansko »Udruženje Pravnika«, ustanovljeno leta 1908, ki je lansko leto preimenovalo svoje ime v »Udruženje Pravnika u kraljevstvu Srba, Hrvata i Slovenaca«.

»Pravniško društvo« se je po vojni toliko vzdramilo, da je imelo dne 9. marca 1919 svoj redni občni zbor in izdalo 2 zvezka svojega organa »Mesečnik«, od aprila 1919 dalje pa zopet počiva.

Živahno je pač delovalo »Udruženje«. To društvo je za časa vojne popolnoma prenehalo. Takoj po vojni — meseca oktobra 1918 — pa je prešlo svoje ude in jih našlo še 58! Začelo je takoj z nabiranjem novih članov in jih nabralo do 27. oktobra 1919 skupno 665, od teh 552 iz Srbije, 113 iz novih krajev (med temi nad 60 Slovencev), priredilo celo vrsto predavanj in diskusijskih večerov, imelo svoj občni zbor 26. in 27. oktobra 1919 in izdalo pravkar svoj »Almanah«, obsegajoč 23 tiskovnih pol, v katerem je priobčenih 10 predavanj. A z vprašanjem o ujedinenju prava se tudi ono ni obdržalo. Le na glavni skupščini je bil predmet razgovora moj dopis o tem vprašanju in koreferat društvenega predsednika M. P. Jovanovića, predsednika kasacijonog suda. Sklenila se je samo pohlevna resolucija, da se naproša vlado, da vsako zakonsko predlogo, ki bi se tikala ujedinjenja prava, da upravni odboru društva na pretres.

Naše društvo »Pravnik« se pa iz spanja še sploh zbudilo ni. Pač se je napravil meseca decembra 1918 poskus zdramiti ga. Sklical se je občni zbor, da bi se sklenilo, prepustiti organ društva »Slov. Pravnik« pravosodni upravi za priobčevanje naredb deželnega sodišča. Ali večina ni hotela, da bi »Slov. Pravnik« postal »vladni organ« in tako se je društvo s svojim organom vred vleglo nazaj k sladkemu počitku in počiva še dandanes.

Med tem časom je poslovalo višje deželno sodišče kot zadnja instanca; svojih odločb, ki so bile mnogotero principijalne važnosti, ni moglo nikjer publicirati, tako da so nižja sodišča ostala brez vsake orientacije.

Gospodje tovariši pravniki, tako ne sme iti dalje! Sedaj imamo svoje vrhovno sodišče v Zagrebu. Njegove odločbe se bodo morale priobčevati, če hočemo stremeti za kolikor možno enotno judikaturu. Imamo univerzo in če hočemo, da se naši profesorji vobče udejstvujejo v pravni literaturi, jim moramo pripraviti potreben organ.

In — da se povrnem k svoji prvotni temi — z izenačenjem prava moramo pričeti. V to nas sili faktična potreba, ki že nastaja vsled rastočega prometa med vsemi deli naše nove države. Če ne začno drugi, pa začnimo mi. Ne mislim pa pri tem stvari tako, da bi se kar začelo fabricirati razne zakonske predloge in jih ponujati zakonodavni faktorjem. Ampak prične naj se diskusija o raznih pravnih stvarih, ki so v raznih pokrajinah različno urejene. Najprvo medsebojno spoznavanje, kritičen pregled in pretres tod in tam veljavnih zakonov in obstoječih pravnih razmer, potem šele konkretne predloge. Za take diskusije pa potrebujemo strokovnega lista in ta mora biti naš »Slovenski Pravnik«.

Apeliram na vse naše pravnike, zlasti pa na člane društva Pravnika in njegov odbor, da nam vsakori zopetno delovanje društva in vzbudi »Slovenski Pravnik« k novemu življenju.

To bi bili nam juristom, ki iskreno želimo koristiti državi pri vrejevanju pravnih razmer, pač najlepši — piruhi.

—*—

„Odkritja finančnega ministra“.

Gospod urednik!

V današnjih listih čitam poročilo o odgovoru, ki ga je dal finančni minister g. Velizar Janković v Narodnem predstavništvu na vprašanje posl. Nikodije Miletića glede izvozne politike bivše demokratsko-socialistične vlade. Vprašanje je bilo očitno naročeno in odgovor gospoda finančnega ministra naj bi značil »odkritje«, kako je prošla vlada »omogočala izvoz na škodo državne blaginje in valutne situacije v državi«.

V koliko se tičejo »odkritja« g. fin. ministra trgovskega ministrstva, katero sem upravljal jaz, naj kar v naprej povdarim, da so povsem prosta zavarovanja nepoučene javnosti, ki pričajo samo o tem, s kakšno lahkomiselnostjo (da ne rabim hujšega izraza) in s kako nevednostjo razpravlja sedanja vlada pred javnostjo važne zadeve ter jih predstavlja v nepravni luči, samo da bi očrnila svojo predhodnico. Ta način politične borbe, mora omajati zadnje ostanke državne avtoritete in uničiti zadnje trohice zaupanja v državno upravo. Morda bo še prilika podrobno govoriti o metodah, ki se jih poslužuje vlada gospode Protića in Korošca v horbi za svoj obstoj in o posledicah, ki iz tega nastajajo za naše politično in gospodarsko življenje, za naš ugled na znotraj in na zunan — deruta naše valute, ki je nastopila po svetovni famozni izlavi sedanjega finančnega ministra o finančnem položaju naše države je eden izmed značilnih primerov, kam vodi slepa strankarska strast, ki se vsede na ministrske fotelje.

Pravim, da so »odkritja« g. finančnega ministra prava in varna javnosti. Zakaj? Enostavno zato, ker so ta »odkritja« v glavnem prosti citati iz naših državnih pogodb, ki jih očitno niti g. finančni minister niti komisija, ki mu je izdelala »senzacionalni« referat, še ne pozna.

Prvo: »Centralna uprava je izvažala blago brez izvozne carine, in ne le to, izvažala je tudi predmete, katerih izvoz je bil po sklepu min. sveta striktno zabranjen.« Kaj je na tem resnice?

Centralna uprava je naša država in navedena država, ki so sklenile z nami pogodbe za dobavo hrane. Kot taka je po sami min. naredbi od 5. novembra oproščena plačanja carine. Država pa vsled tega ni trpela nikake škode, ker je C. U. po uvedbi izvoznih carin na robo, ki jo je dobavljala drugim državam, odpadajoče carinske zneske kalkulirala v same

cene in je torej carina, če tudi ne formalno pa dejansko v državnih blagajnah!

Centralna uprava je res izvažala tudi predmete, katerih izvoz je sicer prepovedan. To je povsem naravno. Prepoved se tiče privatnega in ne državnega izvoza in ne more osvoboditi državo obvez, ki jih je prevzela v posebnih od nje ratificiranih mednarodnih pogodbah. Tako smo v septemberski pogodbi se bili obvezali, da dobavimo Avstriji izvestne količine predmetov (n. pr. jajc), katerih izvoz je bil pozneje 5. novembra prepovedan. S to prepovedjo se seveda nismo mogli enostransko onprostiti obveze kot država napram drugi državi in vsak pameten človek uvideva, da se je prepoved tika le privatnega izvoza, kakor se cela naredba od 5. novembra nanaša izključno le na privatni eksport, tako kar se tiče kontingentov, kakor tudi raznih omejitev in predpisov glede izvoznega postopka. V ostalem pa je Centralna uprava po mojem navodilu skrbela, da se z obvezami, ki smo jih imeli napram drugim državam, ne izjorajo v interesu domače prehrane izdane prepovedi. Tako smo dobavo »krompirja za Avstrijo popolnoma sušenih«, izvoz jajc v zimskih mesecih ustavili in storili tudi še druge korekcije.

G. finančni minister navaja nadalje, da je Centralna Uprava izvažala tudi privatno blago ter ga menda na ta način onproščala izvozne carine. Naveda slučaj nekega Dracha, za katerega da je CU »poskušala izvoziti 400 vagonov drv.« Ker je bil ta slučaj predmet onetovane korespondence med trgovskim in finančnim ministrom, se ga dobro spominjam in baš dejstvo, da ga je komisija, ki je izdelala referat za g. finančnega ministra, navedla kot »obremenilni dokaz«, mi potrjuje, da gospoda niti niso prečitala še sedaj veljavne septemberske državne pogodbe z avstrijsko republiko.

V tej pogodbi se nahajajo tudi izvestne določbe glede likvidacije prve kompenzacijske takz. m. a. r. e. ne avstrijske pogodbe, ki je kakor znano s svojim izvoznim sistemom bila predmet splošne upravičene kritike. Po teh določbah (pogodbe nimam pri rokah in zato ne morem citirati dotičnega §) je bila Centralna uprava dolžna se poboriti za to, da se naknadno brez vsakih nadaljnjih bremen izlifuje Avstriji tudi še tista roba, ki je bila s strani privatnih eksporterjev do meseca septembra (torej do zaključka nove pogodbe) na podlagi stare pogodbe Avstriji prodana in tudi že plačana.

Takega blaga ni bilo mnogo, h r a n e sploh ni bilo vmes. Slučaj Drach pa spada v to kategorijo.

Slučaja brače Mihajlović (10 ne 100 vagonov jajc) se spominjam, ker sem vodil v tem oziru preiskavo proti takratnemu referentu eksportnega oddelka v trgovinskem ministrstvu sedanjemu generalnemu inspektorju dr. Slokarju. Firma Mihajlović (ki je specialna eksportna firma za jajca v Beogradu) je dobila od g. Slokarja dovoljenje za izvoz izvestne količine jajc še pred min. naredbo od 5. novembra. Ko je izšla naredba, je bila firma jajca baš pripravila za transport. Naredba je zabranila izvoz jajc in firma se je obrnila na trgovinsko ministristvo, da se že izdane izvozne priznajo, češ, sicer ji preti ogromna izguba. G. dr. Slokar je v referatu o tej zadevi se odločno zavzel v smislu prošnje imenovane firme, ter je ustneno pred menoj jako energično zastopal svoje mnenje. Jaz sem referat načelno odobril. Vsled pogrške v pisarni (kakor trdi gosp. Slokar v svoji v aktih se nahajajoči izpovedi) je Centralna Uprava izdala Mihajloviću ponovno dovoljenje za izvoz, ki bi bilo ostalo brez efekta, da je Glavna carinska uprava postopala po predpisih. Toda to se ni zgodilo in firma Mihajlović je res izvozila še v novembru nekaj vagonov jajc preko meje predno je prispela na carinarnice telegrafčna prepoved nadaljnjega izvoza. Ker se je Mihajlović slučaj dogodil par dni po razglasitvi naredbe od 5. novembra, ko so v mnogem oziru pri posameznih uradih vladale še nejasnosti glede njenega izvrševanja in ker mi je g. dr. Slokar iz akta dokazal, da je dal dovoljenje samo za slučaj, ako ministrski svet dvigne prepoved izvoza, sem ustavil nadaljno postopanje proti njemu, akoravno so mi prihajale pritožbe, da »stvar ni čista«. Metoda, da v vsakem človeku vidim že v naprej lopova in da ga moram preganjati, če ni moje politične barve (dr. Slokar je, kakor znano, odličen pristaš in prijatelj gosp. dr. Korošca) se mi ni nikdar dopadla in nikdar se je nisem posluževal.

Konjsko kopito poročila g. finančnega ministra tiči v tem, da dolži prošlo vlado, da je forsirala izvoz v Avstrijo in Madžarsko. To je npreracunjeno za našo osobito pa za beogradske šovinistično javnost, ter je znan radikalni trik. Češ demokracija so prijatelji Avstrije in Madžarske! Menim, da smem preko tega očitka tembolj s pomilovalnim nasmehom, ker čitam baš zadnje dni, da je radikalno-klerikalna vlada podpisala novo pogodbo z Madžarsko, v kateri se je obvezala na dobavo mnogo tisočev vagonov hrane! V

Pavel Golla:

Pol sezone v drami ali razkačeni krivi prerok.

(Konec.)

Avtor nočnega čuvaja je kolega g. Skrbinski. Če je hotel postati kedaj ravnatelj, tega ne vem, toda igralec in pisatelj je. Kar se pisateljevanja tiče, obstoji razlika le tem, da je Sacha Guitry več jezika in da ne piše slabih podlistkov, temveč — dobre knjige, predvsem drame. Kolikor je meni znano, jih je napisal dosedaj 26. Njegova dela igrajo poleg drugih gledališč Comedie Française, Odéon, Théâtre Antoine. To je za francoskega avtorja dobro priporočilo. V prošli sezoni je vzbudila mnogo zanimanja njegova drama Pastore, njegova noviteta tekoče sezone je »Mon pere avait raison«. Nočni čuvaj (Le Veilleur de Nuit) ne spada med njegova boljša dela. Tudi fran-

coska literatura je bogata odličnejših dram, ki jih bomo »sčasoma« vpizorili. Sedaj tako visoko še ne letamo. Nočni čuvaj je prišel na oder pred vsem zato, ker je bil ansambl — vsak večer do zadnjega moža zaposlen — nujno potreben počitka. Težje predstave sta nosila dva v drami redko zaposlena člana. — Največja krivica pa se je zgodila »Korenčku« in njega odličnemu avtorju Julesu Renardu. »Ravnatelj«, ki šteje Korenčka (Poil de Carotte) med »po vrednosti neprimerna« dela, je očitno izpovedal, da o literaturi sploh, o francoski pa še čisto posebej prav nič ne razume. »Korenček« je literaren biser, prefinja slika otročje duše, tako bogate in tako nepoznane. Premiera je bila leta 1900 v Theatre Antoine. Korenčka je kreirala znamenita francoska igralka Suzanne Després, gospoda Lepica pa Antoine sam, ki pomeni v Franciji skoraj toliko, kot v Rusiji Stanislavskij. Antoinovo

strogo literarno gledališče je vpizorilo tudi druga Renardova dela. »La Bigotte« je stopila prvič na deske v Odéonu (trdi tu je vodil vpizoritev Antoine). »Le Plaisir de Rompre« v Comedie Française. »Obsodba« gospoda Skrbinske seveda ni in ne bo zmanjšala vrednosti Renardovega literarnega delovanja; dobro je pa le, da ostane sramota med nami. Omenim naj le še, da sem govoril z gospodom Skrbinskom vedno le v svoji pisarni. Kdor ga pozna samo iz člankov, mi bo komaj verjel, da se je vedel dostojno. »Očitaj« ali »predbacival« mi ni nikoli ničesar. Poznam svojo grešno naravo in vem, da bi ga v tistem hitu, ko bi on meni kaj »podbacil«, čisto gotovo — izbacil. Da bi bil jaz kdaj izrekel besede: »Nam ni treba umetniških predstav itd.« — tega niti biljeter na galeriji ne verjame. »Predstavljaj« naše kulture in naše umetnosti če posebej ne sedajo na limanice, ki jih nastavlja g. Skrbinšek.

Citirani pogovori z mano, kot sploh vsa natančevanja, zavijanja in potikanja so fantazija šibkih in razkačenih možganov. Njih prozorni in naivni namen je, dokazati to, kar je povod vsej pisarni in kar tako nerodno zija izza slehernega stavka: Kdo je sposoben za ravnatelja drame? Skrbinšek! Zakaj naša drama ni na umetniški višini? Ker nima Skrbinska! Komu je dal Stvarnik sposobnosti, da je lahko prvi igralec, vrhovni režiser, ravnatelj, dramaturg in pisatelj obenem? Skrbinski! Sedaj je vse slabo, toda čež noč bo vse dobro, le za ravnatelja postavite — Skrbinska. Kje je spas za našo dramo, za človeštvo in občinstvo? Pri Skrbinski! Zatorej, o drama, o človeštvo in občinstvo, mi visoko še ne letamo, če hočeš zleteti visoko, zletiš lahko, toda le — s Skrbinskom.

In tak je konec te storije. Gospod Skrbinšek namaka svoje slabo pero v lastni žolci in piše, piše član-

ke, drama igra dalje, »ubogo« občinstvo se pa še vedno ne zaveda, da hodi v — »cirkus« . . .

Sedaj pa še par besed o članku »Naša drama, igralci in kritika« (Slovenec, št. 60, 62 in 63), kjer sem deležen laskavega naslova »lajlak — idealist«. Članek se mi je zdel na prvi pogled silno znan in je v resnici — kar je bistvenega na njem — prepisan iz knjige »Der Mime« Karla Hagemanna (Dritte Auflage, Schuster und Loeffler, Berlin und Leipzig, 1916.). Prevod je dobeseden, ponekod malo neroden. Težji stavki in odstavki so izpuščeni. Original je mnogo boljši. Kogar zanima, naj čita omenjeno knjigo, stran 93—113. »Strokovnjak« in »ustvarjajoč umetnik«, ki se lišpa s tujim perjem, v našem gledališču zaman išče sebi enakega »strokovnjaka« in v meni upravičeno vidi »lajlaka — idealista«. Takih stvari res ne znam. V tem oziru sem v resnici i lajlak i idealist.

ostalem bo še prilika govoriti o tem predmetu in razpravljati o naših gospodarskih odnošajih dvema državama.

Za danes se zadovoljujem s predstoječimi potrebnimi konstatacijami, da naš svet tudi iz njih vidi, kakšen je režim, kateremu je izročena danes uboga Jugoslavija.

Prejmite gospod urednik iskreno zahvalo za Vašo ljubeznivo gostoljubnost in izraz mojega odličnega spoštovanja.

V Ljubljani, 29. marca 1920.

Dr. Albert Kramer,
minister na razpoložanju in narodni poslanec.

Politične vesti.

== Tajna pogajanja med Pašićem in Nitti. »Newyork Globe« poroča iz Londona, da se vrše neprestano privatna pogajanja med Italijo in Jugoslavijo radi jadranskega vprašanja. Italijanski ministrski predsednik Nitti je baje imel več tajnih sestankov s predsednikom jugoslovenske mirovne delegacije Pašićem. Nitti igra pri tem zelo premeteno vlogo. Pri debati glede mirovne pogodbe z Madžarsko, je izjavil, da ako ne velja dokaz o strateški važnosti Reke za Italijo, ne veljajo ti dokazi tudi glede jugoslovenskih zahtev na pokrajine ob Dravi. Ta Nittijeva izjava je baje napravila na jugoslovensko delegacijo v Parizu globok vtis, ker se boji, da bi zavezniki z ozirom na italijansko stališče dovolili v spornih obmejnih krajih plebiscit, kar bi baje ne bilo v korist Jugoslaviji. Zato se zdi, da se za kulisami vedno bolj zblizujejo Italijanski in jugoslovenski delegati in da obe stranki znatno popuščata v vseh spornih vprašanjih. — Vest, je v tej obliki gotovo netočna, ker je čisto gotovo, da Jugoslavija nima nobenega vzroka, da bi se kjerkoli bala plebiscita.

== Uspeh zveze z Jugoslavijo. »Lidovy Dennik« piše: »Pametni čin naše politike, da se naša država združila k skupni akciji z Jugoslavijo in Rumunsko, prinaša že ugodne sadove. Najvišji zavezniški svet je dne 24. t. m. določil končne pogoje za mir z Madžarsko in ustanovil, da morajo Madžari mirovno pogodbo podpisati najkasneje v 10 dneh. Določbe glede teritorialnih vprašanj niso spremenjene. Uveljavile so se samo neke nebitne spremembe v finančnih in gospodarskih vprašanjih. Seveda to še ne pomenja, da je z Madžari sklenjen končni mir. Madžari še ne mislijo mirovati, jasn dokaz tega je, ponudba madžarske vlade neki sosedni vladi, da so Madžari pripravljeni nastopiti proti čehoslovaški republiki, ako bi bilo to potrebno in ako bi to zahtevali skupni interesi Madžarske in one sosedne države.

== Ljeningova poslanica. Znan angleški socialist Lansbury se je nedavno tega vrnil iz Rusije na Anglesko ter prinesel sabo poslanico predsednika ruske sovjetske republike Vladimirja Uljanova-Ljeninga, naslovljeno na angleško delavstvo. V tej poslanici izreka Ljening željo, da bi se prevrat v Angliji izvršil mirnim putem, češ da je »nasilstvo in prelivanje krvi zelo nevarna stvar.« Nadalje poziva delavstvo v strokovnih organizacijah k skupnemu delu. Pri tem naglašja, da ni mogoče deliti, kjer ni ničesar za razdeliti, in povdarja, da vstaje in prevratni poskusi le malo zaležejo. Končno opozarja angleško delavstvo, naj se ne da zapeljati k nasilstvom. — Ljening, vodja ruskih boljševikov, torej svari delavstvo, da bi z nasilstvom in terorjem skušalo uveljaviti diktaturo proletarijata, kar si naj njegovi občovalci dobro zapomnijo in tudi upoštevajo.

== Stamboliski in bolgarski komunisti. Pariški »Le Temps« priobčuje interview z bolgarskim ministrskim predsednikom Stamboliskim o raznih aktualnih vprašanjih, ki so sedaj na dnevnem redu v Bolgariji. V tem interviewu je Stamboliski tudi označil svoje stališče glede komunistov. Rekel je med drugimi: »V Bolgariji imamo tudi nekaj kmetskih občin, ki so se izrekle za komunizem. Naša vlada bo to upoštevala.

Dala bo zapleniti imetje vseh dotičnih občanov, iz teh občanov bo napravila organizovane oddelke pod vojaškim poveljstvom, iz teh čet pa se bodo formirali polki, ki jih bo vlada preselila v posebno v to določene kraje, kjer bo organizirano njih življenje točno po komunističnih načelih. Na Bolgarskem imamo dokaj močvirnatih pokrajin. V te pokrajine bomo poslali kmete komuniste. Nastanili jih bomo v kasarnah in odredili, da se bodo posvetili delu za osuševanje zemlje. Vsa zemlja, ki se bo iz močvirja pretvorila v plodne njive in travnike, bo skupna last. Na ta način bomo rešili komunistično vprašanje. Ne bo šlo drugače. Gre se za borbo na življenje in smrt. Ako bi pri nas zmagali komunisti, se zavedamo, kako bi postopali z nami. Ker pa niso zmagali, moramo jim mi pokazati, kaj mi premoremo.« Nazori g. Stamboliskega o rešitvi komunističnega vprašanja so vsekakor originalni, ako pa so izvedljivi, je to drugo vprašanje.

== Za sporazum in izmirenje meščanskih strank. Novosadska »Zastava«, glasilo radikalne stranke, priobčuje zanimiv članek, naslovljen »Izmirenje meščanskih strank«, ki vzbuja v političnih krogah veliko pozornost. V članku se izjavlja: »Kaj je naša prva dolžnost, da obvarujemo družbo celoma, propasti in revolucije. V trenutku ko se ustvarja naša nova država, ko boljševiško komunistično strujo podpirajo naši najljubši državni in narodni sovragi, Nemci, Madžari in Židje, kar je potreba posebno naglašati, ko je usoda naše države v grozi, nemoči radi razornega delovanja držav nih sovražnikov, je dolžnost vseh meščanskih strank, da se med sabo pomurijo in osnujejo sveto zvezo za spás države. Meščanske stranke morajo uvideti, da so prevratni elementi složni v svoji težnji, da izpodkopljejo sedanjí družabni red in uničijo našo državo. ustanovljeno po stoletni borbi dočim se meščanske stranke istočasno »vredirajo« radi malenkostnih, jalovih in za državo brezpomembnih vprašanj. Da se spasi država, je treba proglasiti geslo »Sloga, pomirjenje vseh meščanskih strank, skupin in oseb!« Seveda se ta sloga in ta sporazum mora izvršiti na najbolj napredni in neradikalnejši podlagi. Ako se uvažuje, da je »Zastava« glasilo radikalne stranke v Banatu, ki preje ni hotela niti slišati o kakem sporazumu z ostalimi meščanskimi strankami, je ta poziv na sporazum v njenih predelih nadvse simpatičen.

== Vprašanje pripadnosti Banata še nerešeno! Nedavno tega smo zabeležili vest romunskega tiskovnega urada, da je vrhovni zavezniški svet banaško vprašanje rešil na korist Rumunom ter prisodil Rumuniji ozemlje ob izlivu reke Maroš z Veršcem in Belo cerkvijo. To vest demantuje sedaj z vsa odločnostjo naše diplomatsko zastopstvo na Dunaju.

== Ljudsko štetje v čehoslovaški. Narodnemu shromaždenju je predložen zakon o splošnem ljudskem štetju v čehoslovaški republiki. Ako bo ta zakon sprejet, se bo vršilo ljudsko štetje v čehoslovaški v roku od 1. novembra 1920. do 31. marca 1921. Vsakih nadaljnjih 5 let se ima nato vršiti novo ljudsko štetje.

== Politične stranke v podkarpatski Rusiji. Podkarpatska Rusija, katere središče je mestce Užhorod, je pripadla po St. Germainskem mirovni pogodbi k čehoslovaški. Rusko prebivalstvo je razdeljeno v 4 politične stranke: izmed katerih zastopa ena velikoruki, druga rusinski, tretja ukrajinski in četrta madžaronski program. Najbolj organizirane so madžarske stranke, predvsem socialnodemokratska in krščansko socialna.

Telefonska in brzojavna poročila.

NITTI O EVROPSKEM IN NOTRANJITALIJANSKEM VPRAŠANJU.

LDU. Rim, 28. marca. (DKU.) Agenzia Stefani poroča: Pri današnji seji poslanske zbornice, ki je bila zelo burna, je razvil ministrski predsednik Nitti obširen eksponé o evropskem in notranjem položaju. Njegove izjave je sprejela zbornica izjemno ekstremno socialistično, z živahnim odobravanjem. Debat o dnevnem redu in o glasovanju se je preložila na jutri.

AMERIKA IN NEMCIJA.

LDU Paris, 29. marca. (Dun. kor. ur.) Agence Havas javlja: Ameriška nota glede zasedbe ruhrske kotline je dospela danes v Pariz, in je bila predložena ministrskemu predsedniku Millerandu.

POSTNI PROMET MED ITALIJO, AVSTRIJO IN ČESKO.

LDU. Trst, 25. marca. Italijansko ministrstvo za pošto in brzojave je oddalo sporazumno s glavnim poštnim uradom za nove pokrajine potom posebnih okrožnic, da se počeni s 10. marcem vzpostavi poštni promet z zavoji v Nemško Avstrijo in na čehoslovaško čez Brenner in Trbišč. Dovoljen bo promet z navadnimi poštnimi zavoji z označeno vrednostjo do 5 kg in po postopku, ki jih predvideva mednarodni poštni dogovor, ki je bil podpisan v Rimu 26. maja 1906. Zavoji proti avstrijski se bodo sprejemali žele, ko se vzpostavi promet z mednarodnimi poštnimi nakaznicami. Ob vsakem prehodu pošiljatelj čez Brenner bo opravljal službo carinarnice urad na železniški postaji v Bolcanu s italijansko upravo s avstrijsko strani urad na železniški postaji v Innsbriku. Istočasno bo opravljal službo carinarnice urad na poštaji v Fuentabaju na Italijo, s avstrijsko pošto urad v Bolcanu.

Železniški postaji v Innsbriku. Istočasno bo opravljal službo carinarnice urad na poštaji v Fuentabaju na Italijo, s avstrijsko pošto urad v Bolcanu.

VOLITVE NA ČESKEM.

LDU. Praga, 29. marca. (OTU.) Z večerajšnjim dnem je potekel rok za vložitve kandidatnih listin za volitve v državni zbor. V prvem praškem volilnem okraju je skupno prišlo 12 strank za volitve in sicer nacionalni demokrati z agrarno opozicijo, čehoslovaška socialistična stranka, čehoslovaška ljudska stranka, združene židovske stranke, čehoslovaška stranka delavskega ljudstva (Modračkova stranka), čehoslovaška socialnodemokratska delavska stranka, nemška socialnodemokratska stranka, stranka malih kmetov in obrtnikov, čehoslovaška obrtna in trgovska stranka srednjega stanu, čehoslovaška agrarna stranka, nemška svobodnomiselna stranka in narodna socialistična (Chocova skupina). Od koalicijskih strank kandidirajo v poslansko zbornico v prvem praškem volilnem okraju čehoslovaška socialistična stranka na prvem mestu ministra dr. Beneša, na drugem mestu posl. Jurija Štrbina, čehoslovaška socialnodemokratska stranka na prvem mestu ministrskega predsednika Tusarja, na drugem mestu Antona Nemca, čehoslovaška agrarna stranka na prvem mestu ministra Švehlo, na drugem mestu Frana Masata. Na večerajšnjem posvetovanju volilnookrožne komisije so se kandidatne listne odobrile, medtem ko je bila Chocova stranka pozvana, naj svojo listo popravi, ker nosi isti naslov kakor čehoslovaška socialistična stranka.

DELO POSLANIŠKE KONFERENCE.

LDU Paris, 29. marca. (Dun. kor. ur.) Agence Havas javlja: Poslaniška konferenca je nadalje proučevala odgovor na opazke madžarske mirovne delegacije glede mirovne pogodbe, nato pa vprašanje evakuacije nekaterih krajev v Južni Rusiji, ki jih ogrožajo boljševiki. Nato je odobrila noto glede brezžičnih postaj in končno sklenila, da so prebivalci ozemelj, v katerih se bo vršilo ljudsko glasovanje, izključeni od volitev v nemški državni zbor in za nemškega državnega predsednika. — »Matin« javlja iz Londona, da bo mirovna pogodba s Turčijo gotova dne 2. aprila. V San Remu bodo mirovno pogodbo še enkrat pregledali; predložena bo tudi maršalu Fochu, kateri ima končno sodbo glede vojaških določb.

NEMSKI KABINET.

LDU. Berlin, 27. marca. (DKU.) Kabinet je bil sestavljen takole: Državni kancelar Müller, ki ostane začasno minister za zunanje stvari; v poslihi zunanje urada ga bo, kadar bo zadržan, zastopal državni podtajnik polčanik von Haniel; namestnik državnega kancelarja in državni minister za notranje stvari Koch; državni finančni minister Wirth; državni obrambni minister Gessler; državni pravosodni minister Blunck; državni gospodarski minister Schmidt; državni zakladni minister Bauer; državni prometni minister Bell; državni minister za prehrano Hermes; državni minister brez portfelja David; državno ministertvo za novo zemljo se bo podelilo te dni. Novi kabinet se bo v ponedeljek predstavil narodni skupščini.

NA RUHRSKEM OZEMLJU.

LDU Berlin, 29. marca. (Dun. kor. ur.) Kakor poroča »Berliner Tageblatt« iz Essna, je izvršilni svet za industrijsko ozemlje pri večerajnji skupščini izjavil, da delavstvo ne odloži orožja in da se bo pogajalo le na podlagi sedanjega stanja. Ako zasedejo čete državne brambe industrijsko ozemlje, bo takoj proglašena splošna stavka.

UPORNIKI V RENSKO - WESTFALSKEM OZEMLJU.

LDU. Berlin, 29. marca. (DKU. — Wolff.) Državna vlada je izdala na upornike v rensko - westfalskem premogovnem okolišču raslega, v katerem jim daje še zadnji rok, preden nastopi s orožjem. Vlada zahteva, da se do 30. t. m. ob 12. sprejmejo nastopni pogoji: 1. Neomejeno priznanje zakonite državne avtoritete. 2. Vzpostavitev državne uprave in varnostnih oblasti. 3. Takojšnji razpust rdeče armade. 4. Popolna razorožitev vsega prebivalstva z brambo prebivalstva vred pod nadzorstvom zakonitih državnih oblasti. Nečim, kako se bo razorožitev izvršila, bo določil imetnik izvršilne oblasti. 5. Takojšnji izpust vjetnikov. — Ako se ti pogoji sprejmejo, državna vlada ne bo izvršila napada, ako pa ne, dobi imetnik izvršilne oblasti prosto roko, da vzpostavi popolnoma zakonito stanje. Posebni poročevalci lista »Frankfurter Zig.« javlja iz Essna: Vojaški poveljniki menijo, da se mora boj bojovati da je in da bo odločilo samo orožje. Delavska fronta pa zahteva, da se državna bramba popolnoma razoroži in razpusti ter da se ostanje narodna bramba delavcev, kateri so mora izročiti vse orožje. Ako bi ostanje ostala brezupna, bo v Nemčiji nanovo izbruhnila splošna stavka.

Prislopite k »Jugoslovenski Natici«.

Shod komunistov.

Javno shod »Delavske socialistične stranke za Slovenijo« se je vršil večer, ob 19. pred Mestnim domom. Shod je otvoril sodrug J. Petrič, glavni referat pa je imel sodrug Golouh. V svojem temperamentnem govoru je pozdravil g. Golouh najprvo uspehe sodrugov - komunistov na Hrvaškem nato pa se je obširneje bavil z evropskim oziroma svetovnim položajem in pri tej priliki krepko udrihal na vse strani. Nato je prešel g. Golouh polagoma na našo notranjo politiko in ob tej priliki obelkel rokavice, kar sicer pri komunistih ni v navadi. Fraze o »močnatem liberalizmu, cukrenem klerikalizmu in koruznem socialpatriotizmu« niso našle med vnetimi poslušalci zadovoljivega odmeva, ker so zborovalci pričakovali močnejših, krepkejših in radikalnejših izjav. Govornik se je v svoji kritiki sedanje in preteklih vlad povzpel do trditve, da je okupacija zasedenega ozemlja po italijanskih karabinjerih manjše zlo, kot okupacija naših dežel po koruptni buržoaziji. Kajti v zasedenem ozemlju se je rodil v našem človeku odpor, pri nas pa vlada potrtost na eni strani, veselje verižnikov na drugi strani. Imenoval je našo državo borzo političnih verižnikov in spekulantov ter slikal bodočnost Jugoslavije le v okrilju delavskih in kmetskih sovjetov. Nato se je govornik v svojih izjavah zaletel v obstoječe tri »oficijske« stranke in slikal sredstva, katerih se poslužujejo te stranke pri agitaciji. »Liberalni« stranki je očital, da lovi pristaše po deželi s tem, da jim daje moko po 7 kron 1 kg. medtem ko se prodaja moka v ubožni akciji po 9 K 1 kg. klerikalcem je očital, da lovi pristaše s sladkorjem. »socialpatriotje«

pa love svoje kaline na koruzo. Govornik je apostrofirajl spasilcelo Rusijo, ki je baje porazila antantni kapitalizem ter nastopila zmagovalno pot po celem svetu, ter končal svoja izvajanja s pozivom, da se naj jugoslovenski proletarci združijo v enoto, ki se bo borila za ideale pravega socializma in pravega demokratizma. Stranka, ki pozivlja proletarijat k ujedinenju, je čista, neomadeževana in se bori le za idealno socializma brez vsakega koruptnega zadržka. (Zanimivo bi bilo, če bi bil govornik obenem pojasnil, odkod je dobila »delavska socialistična stranka za Slovenijo« potrebne svote za nakup raznih hiš in tiskarn v Sloveniji. Interesantno je nadalje, da se je govornik z vso opreznostjo in previdnostjo ogibal izrazov »komunizma in boljševizma.« Edino ob priliki, ko je zagotavljal, da bi bila nova stranka zadovoljnejša, če pride na krmilo potom volitev, da pa bi se v nasprotnem slučaju ne strašila nasilnih sredstev, žel je govornik tudi s strani onih ekstremnih elementov, ki žele krvave revolucije na račun drugih, zaslužen odobravanje.)

Končno je bila prečitana in sprejeta sledeča resolucija.

Socialistično delavstvo zbrano na shodu v Ljubljani, dne 29. marca 1920 pozdravlja socialistični proletarijat Jugoslavije, s katerim želi biti čimprej tesno ujedinen na temelju neizprosne, čistega razrednega boja.

Protestira proti neznošnim političnim in življenjskim razmeram ustvarjenim od nesposobnih jugoslovenskih vlad ter zahteva energično, da se čimprej razpišejo volitve v občinske zastope in v parlament, da se pokaže volja ljudstva.

Nitti o treh možnostih rešitve jadranskega vprašanja.

LDU Rim, 28. marca. (Dun. kor. ur.) Agenzia Stefani poroča: Odgovarjajoč na izvajanja govornikov, ki so se prijavili k besedi glede vladne izjave, je rekel ministrski predsednik Nitti, da zahteva jasno, določeno in razločno zaupnico, da ne bo nesporazumljen. Ko se je parlamentarno delo zopet začelo, je ministrski predsednik obljubil, da se bo posvetil trem nalogom: preosnovi davkarstva, agrarni politiki in zastopstvu delavcev v preosnovanih delavskih svetih. — Govoreč o zunanji politiki pravi Nitti, da je srečen, ko more poudarjati, da večina poslancev vseh strank odobrava politične smernice vlade. Glede jadranskega vprašanja je Nitti izjavil: Nikdar nisem smatral Jugoslovenov za sovražnega naroda. Obžalujem nevarno vojno časopisja, ki bi utegnila izzvati nezaupanje v odnošajih do Jugoslovenov. (Odobranje.) Upam, da bomo dosegli sporazum, ko nadaljujemo dosedanje lojalnost in odkritost. V jadranskem vprašanju se nam nudijo tri rešitve. Najenostavnejša bi bila, ako bi se dosegel prijateljski sporazum med Italijo in Jugoslavijo. Želim, da bi se to poizkusilo. Druga rešitev bi bila, da zahtevamo izvršitev londonske pogodbe. Tudi v tem pogledu mora biti izključeno vsako nesporazumljenje. Prosil sem Francijo in Anglijo, da bi priznali, da bi bila njuna dolžnost, temu pritrditi, ako bi zahtevali izvršitev londonske pogodbe. Francija in Anglija sta odgovorili, da tega ne moreta odreči in da se smatraji vezani s pogodbo. Ako bi bila italijanska vlada prisiljena, da zahteva izvršitev, bo to storila v polni meri.

Nitti omenja nato pogodbene določbe in poudarja, da se mora, ker pogodba ne vsebuje obale od Voloskega do severne dalmatinske ožine, zahtevati polna izvršitev pogodbe, ne da bi bila Reka v tem zapadnena. Nitti izjavlja: Ako se zahteva izvršitev londonske pogodbe, se mora zahtevati taka, kakršna je. Vsled tega sem na londonski konferenci izjavil, da bi mi dovolili Dalmacijo tudi avtonomijo, ako bi zahtevali izvršitev londonske pogodbe. Ta izjava je napravila na vse, tudi Jugoslovane in celo Dalmatince najboljši vtis. Tretja rešitev obstaja v tem, da bi se s primernimi predlogi sprejel predlog z dne 9. decembra 1919, ki so ga podpisale Zedinjene države, Anglija in Francija. Zadnja rešitev bi obstajala v tem, da bi prišli do svobodnega dogovora z Jugoslovani. (Odobranje in medklci.) Glede Rusije izjavlja ministrski predsednik, da smatra za koristno, ako bi se dovolilo zastopnikom delavcev, da gredo v Rusijo in proučavajo tamošnji položaj. Glede Turčije je za to, da ostanejo Turki v Carigradu in da se spoštuje kalifat. Italija si ne želi pridobiti ozemlja v Turčiji ali Mali Aziji, vendar pa se mora udeleževati kontrole morskih ožin in odkritja maloazijskih bogastev. Nato je govoril o italijanskih preskrbovalnih težkočah, posebno glede železa in premoga. Pravi, da je notranji položaj države utrjen in apelira na vse stranke, da bi med delavci širili propagando za intenzivnejše delo in da bi se zmanjšal konzum. (Odobranje v vsej zbornici, izjemni ekstremne socialiste.)

Dopis iz Gradca.

(Nemiri in klerikalna banka.)

Sila uči moliti, je stari nemški pregovor. Moderno navajan pa se glasi: sila uči revoluirati. Življenske prilike v Avstriji so res strašne. Na dva dni do odrasla oseba en četrt hlebec, ki ga lahko za zajtrk poješ prvi dan. Meso se razdeljuje, in sicer enkrat na teden, vsako soboto, dobi oseba 15 dek govedine. To je le pravica na papirju, zadnji teden niso dobili ničesar, imeli so brezmesni teden. Ko je kazalo, da se ponovi brezmesni teden, se je dvignilo lačno ljudstvo, delavci so nehali delati. Izvedeli so, da je na postaji 7 vagonov mesnine. Bili so ostri nastopi v deželnem dvorcu in vladni palači, delala se je škoda in deželnega svetovaleca Maholda, socialista po barvi, so se takozvani neodgovorni elementi celo dejansko lotili. Meso drobnice, pred vsem prežičje se prodajo prosto na trgu. Stane na 1 kg prasetine 132 kron, 1 kg sveže slanina pa 160 K. V okolici Čmureka je vlada zaukazala, da morajo kmetje oddati živino za javno prehrano. Kmet ima malo

zmisla za javne potrebe, ker ga klerikalci povsod orientirajo proti meščanom. Kmetje so se unrl, oboroženi s puškami in strojnimi puškami so zajeli 100 orožnikov ter jih držali en dan zaprte. Udali so se, ko se jim je grozilo, da pokličejo jugoslovenske vojsake. Teh se boje celo klerikalni štajerski kmetje, ki so na meji odlični tihotapci in verižniki. Orožnike so morali prositi odpuščanja zaradi lepšega. Ljudje so klerikalnega blagoslova in socialistične nezmožnosti siti. Pametni socialisti nimajo več potrebne veljave, ker so predložili doli govoričiti raznim mladeničem z neuležano teorijo, kakor jih morate tudi v Ljubljani prenašati. Upati je, da izpregleda delavstvo, ko vidi, da ti neresni izpeljanci znajo le podirati, ne pa voditi in upravljati.

Dne 18. marca je bil v Gradcu ustanovni zbor za novo banko »Stelrische Bank«. Imela bo 30 milijonov kapitala. Duševna očeta sta klerikalca deželni glavar dr. Rintelen in njegov namestnik. V Gradcu pravijo, da bo banka poklicana finančni

Vinski sodi se prodajo 5 a 100 l do 780 l, 4 a 300 l, 1 a 200 litrov. Poizve pri Anončnem zavodu DRAGO BESELIJA, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5

Otroški voziček se prodaja

Več v trgovini Iva Šiler, Kongresni trg št. 6. 2359

Djevojka za jedno djetje od 6 godina i jedno od 3 godina koja govori hrvatski, francuski i njemački traži se. Reflektira se samo na bolju osebu. Ponude na ravnateljstva O. Jellineka, Zagreb, Boškovićeva ulica 4/II 2349

Sprejme se zdrava pošena varuhinja k 2 leti stari deklici. Prednost ima, ki je zmožna več jezikov, tudi nemškega. Poizve se v Ljubljani, Poljanska cesta 55. 2361

Vagon dobrega portland-cementa kupimo. Ponudbe na Kendovo graščino. Sko upraviteljstvo, Bled. 2299

Prodaja dva lepa visoka bela konja lipčanca, v starosti 8 let. Cena po dogovoru. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 2360

Mehlovanje sobo v sredini mesta išče soliden gospod. Dopisi pod "Praga 2263" na upraviteljstvo Slovenskega Naroda. 2263

Več dobrih gozdnih tesačev sprejme takoj za celoletno dobo proti dobri plači Franc Pust, tesarski mojster, Ljubljana. 2253

Mlad soliden častnik išče mesečno na uprav. Slov. Nar. pod "Mlad častnik/2306". 2306

Za takojšnji nastop se išče komptorist (ali komptoristinja) kateri je zmožen slovenskega in nemškega jezika in strojepisja. Pismene ponudbe naj se pošljejo na Jugoslovansko industrijo olja in barv v Dolu pri Ljubljani. 2319

Strojepisna in stenografijna zmožna popolnoma nemškega in slovenskega jezika, se sprejme takoj. Ponudbe s sliko in navedbo željene plače pod N. A. U. na Anončno ekspedico, Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3, I. nad. 2306

Prodaja se takoj parni stroj še v obratovanju, popolnoma kompleten z visokostojnim stabilnim kotlom 3 m visok, 50 cm debel, 15 konjskih sil ter do 7 in pol atmosfer. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 2252

Poseten blazec, vaju vsega kmetijskega dela, trezen in zanesljiv, dobi stalno službo blizu Ljubljane. Oskrba v hiši. Sprejme se tudi ženska vajena vsega dela na polju in pri živini. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 2266

Emailna posoda "Astria" po želji in možnosti sortirana, je dobila pri M. J. Nerata, Maribor, Gosposka ul. 58. 2317

Iščem izurjenega solistatorja. Vstop čim prej. Odvetnik dr. Rapoc, Maribor. 2340

Prodajalica, dobro izveščana v trgovini, z mešanim blagom, starejša moč, se sprejme takoj pri J. Medica v Novi vasi pri Raketu. 2338

Treže se dva trgovačka pomočnika željezarske struke. Nastup odmah. Reflektira se samo na stalne in sposobne starje sile. Kranjska trgovina željezne in bravarne robe u Kamniku. 2348

Činovnika, Tražimo tri vrstna činovnika, ka iz željeznarske struke, podpuno samostalni radnici, koji su u tvorničkim poduzećima bili. Ponude na Kranjsku trgovinu željezne i bravarne robe u Kamniku. 2347

Napredaj biljard, dobro ohranjen; napredaj biljard, slov: Josip Drasković, Slovenj Gradec. 2337

Zamena službenega kraja. Orožniški podstr. iz Kranjske ali Koroške, ki želi zameno na mirno postajo v okraju Celje, naj se javi pod "P. C. 2336" na uprav. Slovenskega Naroda. 2336

Daljnogled znamke "Zeis" 6x, malo rabljen, je naprodaj. Ponudbe z navedbo cene na upravništvo S. Naroda pod "P. C. 2335". 2335

Slike kralja Petra v velikosti 47x65 cm priporoča Narodna knjigarna v Ljubljani. Cena v trdem ovoju po pošti K 18

Prodaja se moderna jedilna soba

(hrast), servis in kuhinjska oprema. — Kje, pove upravništvo Slovenskega Naroda. 2325

Lipove blode, dobelost od 18 cm, naprej, po zmožnosti suhe, kupi Regovec & Komp. Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 31. 2328

Prodaja se enonadstropna hiša pod Ljubljano na Koroškem. V hiši se nahaja gostilna z inventarjem, vrtom in gozd. Natančna pojasnila se dode v Sp. Jški Jernejeva cesta 50. 2330

Vajenec, za posebno fino mehnično stroko se takoj sprejme. The Rex Co, Ljubljana, Gradišče 10. 2331

Pisalni stroj ameriškega sistema, komal rabljen, znamke The Fax, se prodaja. Kliment, Dalmatinska ulica 10. II. nadst. 2333

Racija jaja za valjenje, grnjat (Bunka), fižol se dobi na Sv. Petra cesti 79. 2334

Prodaja se gramofon.

Kje, pove upravništvo Slovenskega Naroda. 2358

Kupim vilo ali hišo v Ljubljani, Celju ali Mariboru. Pogoji z navedbo cene pod "Takojšnje plačilo 2345" na upravništvo Slovenskega Naroda. 2345

Kupim posestvo ali veleposestvo v Sloveniji, eventualno kakšno tovarno. Na zahtevo plačam v tuji valuti. Ponudbe pod "Resen kupec 2346" na upr. Slovenskega Naroda. 2346

Kopirna stiskalnica (Kopirpresse) se prodaja. Na ogled v sredo od 9—12 ure Gradišče 8/II. desno. 2351

Prodaja se stojalo ogledalo in jedilni servis. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 2352

Vdova z dvema otrokoma išče dela. Razume se v kuhinji, v sobah ter tudi na polju. Sinkovič, p. Domžale št. 62. 2354

Spremljevalec k različnim transportom, več jezikov zmožen se ponuja. Ponudbe pod "Spremljevalec/2357" na uprav. Slov. Naroda. 2357

Poslano.*

Onemu gospodu v Špitaliču pri Konjicah, ki razširja o meni lažnjive, od njega izmišljene vesti, da sem jaz pod kurateljo, svetujem za enkrat, naj raje svoj jezik drži za zobmi, da ne pride njegov jezik pod kuratelo. Sicer bom nastopal napram njemu potom oblasti.

Bražnava, 29. marca 1920.

Ivo Rudolf, lesni trgovec.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno, kolikor določa zakon.

Korespondentkinja

za Beograd i knjigovodkinja sa znanjem srpsko-hrvatskog i nemačkog jezika u reči i pismu traži se odmah. Stan osiguran. Pismne ponude nemacki slati na firmu Brada Mahler & Comp. Beograd, Kralja Aleksandra ul. br. 116. 2329

Dam 2.000 K nagrade,

kdor mi preskribi stanovanje z 2 sobama in kuhinjo v mestu ali okolici Ljubljane. Ponudbe na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 2362

Svarilo!

Podpisani izjavljam da nisem plačnik za Franjo Gradinar, ako bi napravila kak dobi na kakršni ali bodi način na moj ali moje ime.

Franjo in Terezija Gradinar, kleparski mojster, Rimska c. 2.

Prodaja enonadstropne hiše z velikim dvoriščem in velikim vrtom (14 strank) na prometni Tržaški cesti v Mariboru. 2344

Stanovanje in zalitje dobi gospod s stalno perilo mora imeti sam. Predstaviti se je dopoldne od 12. do pol 2. ure v Kolizeju vrata 49. 2335

Oskrbnik za opetarno blizo Ljubljane se takoj sprejme. Penzionisti imajo prednost. Ponudbe na stavbeno podjetje G. Tomšič, Ljubljana. 2363

Semena za vrt kakor petr-šilj, solatna pesa, majaron, cvetlice v najlepši izbiri in dobeli in drobno pripravila Sever & Komp., Ljubljana, Wolfsova ul. 12. 2364

Tretješolac, ki je tudi delaven, išče službo. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 2368

Učenec se sprejme takoj v kuhinjski čarso obrt. Ivan Schermer, Zalec. 2370

Kupim večje količine na vagon: jelo, ve deske, material (gradja), late, kolje za vinograde, apno, oglje in plačam najvišje cene. Ponudbe pod Vladimir Iskov, Stapar, (Vojvodina). 2260

Kupi se polnojarmenik (Voligatter). Ponudbe z natančnim popisom in ceno na "Imper" Krekov trg 10, Ljubljana. 2023

Čebelnik, grahora in grah se dobi naj-čisteje in najbolje v trgovini s semeni Sever & Komp., Ljubljana, Wolfsova ul. 12. 2131

Motorno kolo s priklonim vozičkom v dobrem stanju na 2 cilindra, 7 HP, se po ugodni ceni prodaja pa zamenja za manjšega. Poizve se na Vrhniki št. 128. 2293

Kupim lovškega psa (tičarja) stare-1.—4. mesca. Ponudbe pod "Tičar/2310" na uprav. Slov. Naroda. 2310

Večja zavarovalna družba sprejme potovalnega uradnika.

V tej stroki izveščani imajo prednost. Ponudbe z opisom dosežanj službovanja ter z navedbo zahtevkov je nasloviti na poštni predal 4, Ljubljana.

Iščem službe

delovodja pri gradnji cest. Sposobnost sem si pridobil v večletni praksi pri gradnji cest in pri delih splošnih v to stroko. Ponudbe pod "Delovodja/2369" Lož, pošto ležeče. 2369

Roditelji!

28 leten drž. uradnik se želi radi udeležbe pri večjem podjetju seznaniti z naobrazeno gđ. (do 25 let) z večjim premoženjem in svrhu ženitve. Tajnost zadržana! Prosi se obširen in podroben dopis s sliko pod "Verna/2339" na uprav. Slov. Naroda. 2339

Kupim

dve prodajalni mizi (pudel) 3 — 4 mtr. dolgi. Osvaid Dobele, Ljubljana, Sv. Jaka tr. 9. 2353

Prodajamo
velike množine
korit za bleve
(ulite).
Vprašanja na poštni predal 31.

Veletgovina

P. Teslić i drug, Sisak

KUJUJE I PRODAJE: mješovitu robu, vino, žestoka pića i žestu, žito, surovine, građ.vni materijal, ugljen, kemičke i tehničke proizvode, manufakturnu robu i stoku. SAMO NA VELIKO! 2038

so večje partije gumijevih cevi v raznih dimenzijah in plošč s platnenim in bakrenim vložkom, azbest v ploščah in vrvcih, manganisoli, volnati, črni in beli izolirni trakovi, pasovi iz kamelne dlake v raznih širinah, kolofonija in več vrst drugih tehničnih predmetov.

Ljubljana, Kolodvorska ul. 31, dvorišče.

„ALKO“

veletgovina žganja, družba z o. z.

Ljubljana, (Kolizej) tel. interurb. 131,

Velika zaloga slivovke, tropinovec, brinjevca, ruma, konjaka in likerje v po najnižjih cenah. Pri odjemu celih vagonov izjemne cene! Sprejmejo se zmožni zastopniki za Slovenijo.

Išče se

zanesljiv prejemalec, strokovnjak v industriji s trdim lesom, oženjen, ki se dobro spozna v Hrvatski in Slavoniji. Pogoji: pristo stanovanje s 1 oralom vrta in K 2000. — mesečne plače. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod "PREJEMALEC/2366".

Trgovec

v vseh trgovskih strokah, tudi v vinski kupitji izveščan, slov. in nemšč. jezika zmožen, želi vstopiti v dobro idočo trgovino kot družabnik ter se udeležiti finančialno in osebo. Tudi bi prevzel samostojno vodstvo dobro idočo trgovine. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 2332

Vinara

Fran Jakovac, Jaska, Hrvatsko, priporoča pristna rdeča in bela vina po ugodni dnevni ceni 511

Staro železo

plačajo po najvišjih cenah Fr. Štapič, trgovina s tovarno v Ljubljani. 2258

Hiša

dvonadstropna, nova, ob glavni cesti v Spodnji Šiški, se prodaja. Pripravna je tudi za kakšno obrt. Več se poizve na Glinaški 213. 2269

Izveščana kontoristka,

zmožna strojepisja, se takoj sprejme. Ponudbe pod "Jogo" na Anončno Ekspedico, Al. Matelič, Ljubljana. 2304

Prodaja se:

biagajna (Wertheim) št. 3, omara za led, konjska oprava za ježo s sedlom, kinčski servis in srebrno namizno orodje. Naslov pove Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 2302

Advokat u Beogradu

Dr. Milan Dan. Orelj

Knežinske Ljubicke ul. 2. Tel. 1181
Korespondira srpski, nemački i madjarski. Kancelariako vreme 8—12 pre, 2—6 popodne.

Biskupsko visticelnstvo Djakovo prodaje putem (avne ponudbene družbe oko

600 hl vina, 10 hl šljivovice, 29 hl komeve rakije.

Ponude imadu se do dne 15. travnja 1920, u 10 sati prije podne podnesti ravnateljstvu biskupskog visticelnstva u Djakovu. Prodajni uvjeti mogu se uvidjeti u centralnom vi. uredu. 2245

KONJAK

Pri slabosti vsled starosti, težkočah v želodcu, pečanja moči, je

star vinski konjak

pravo življenje vzbujačoče sredstvo. Dve politrski steklenici pošlje z zabojem vred kot zaporno blago za 80 K

Benet Meril, veleposelnik, grad Golče

Benet Meril, pri Konjicah, Stajersko 12/0

Bez konkurencije! **Bez konkurencije!**
JUGOSLAVENSKA INDUSTRIJA PAPIRA
TELEF. BR. 6-38 GUSTAV SELIGMANN TELEF. BR. 6-38
Brzjavlj. Jip Nikolčeva 3. ZAGREB Nikolčeva ul. 3.
Najboljša dobara in bogato skladišče: raznih vrst papirja: tiskalnega, pisalnega, kancelarijskega, dokumentarnega, koncerninoga belega itd. papirnatih prlov, papirja za polica (stolice) trgovskih in bank, omotov, map, listov in ostalega v to stroko spadajočega blaga.

Oznaniilo.

Vsled prisilnega izгона iz svojih dosedanih skladišč in prostorov na Gosposvetski cesti št. 2, v katerih sem celih 36 let vodil svojo veletgovino, obveščam svoje cenjene trgovske prijatelje, da se nosilej nahajajo moje pisarne in skladišča kakor tudi prostori „Jadrana“ družbe z o. z. v svojih lastnih poslopih: Dunajska cca. št. 9.

Avust Tomažič
(Iv. A. Hartmanns anal.)

Potnik za vpeljeno tovarno se išče.

Samo v Sloveniji dobro vpeljane, prvovrstne moči kolonijalne stroke naj pošljejo ponudbe s prepisi spravečal, navedbo referenc in družinskih razmer, plačilnih zahtevkov ter sliko na **Jovo Gigović, Nova Gradiška.** 2327

Razpis mizarskih del.

Kemična tovarna na Vrhniki razpisuje mizarska dela in sicer približno 150 oken in 50 vrat. Natančni pogoji se izvedo pri družbi „IMPEX“ v Ljubljani, kjer so na razpolago načrti.

Domaća tvornica rublja d. d.

Zagreb, Jelačićev try br. 2 I. kat
nudi trgovcima samo na veliko
Muško rublje kao razne vrste košulja, gaća, noćnih košulja, orukvica (mekanih manšeta, i mekanih ogrlica
Naručbe pouzecom obavljaju se kreditom pošte.
Robni odie preporuča svoje bogato skladište svakovrsne
Manufakturne robe kao engleskih tkanina, postava svila, šifona, kretone, zefira, pamučnih i končanih tkanina i t. d.

Točno dobavno iz Nemčije brez izvoznice in v vsaki množini iz Passaua:
Jedilna sol!
Grenka sol!
Zivinska sol!
Industr. sol!
Ellenberger & Schrecker, chemische Produkte, Wien, I.
Basenmarkt 24.
Telefon: 5349/8, 5187/4. Telegr.: NITROGE, WIEN.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah
ZNAMENITE GROHARJEVE SLIKE
PRIMOŽA TRUBARJA
USTANOVITELJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI
Visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Sloveni.
Cena s pošto kron 8.50
NAR. KNJIGARNA V LJUBLJANI, PRE-SERNOVA UL. ST. 7

Sveče „Mira“
v omotih od kg.
kavo, modro galico
žigice, žveplo,
koruzo, oves,
meko
in ostale zemeljske proizvode ter plodine prodajajo samo na velike po zmernih cenah
Dumič, Glivič, & Pitarevič
Zagreb, Zrinjevac 13,
Podružnica: ZEMUN. Int. Tel. 22-60.

LOJZE
memoristični podča stank
pri izvrševanju svoje službe našel smrt v valovih Adrije ob Boki Kotorski.
Daleč proč od doma, kjer je bilo morje tvoj drugi dom, si se žrtvoval svoji dolžnosti — svoji domovini.
Sedaj Te nihče več ne odtrga od morja, katero si tako ljubil, da nisi mogel živeti brez njega.
Počivaj mirno, dragi Lojze, na dnu Adrije je Tvoj grob, a duh Tvoj tam gori, kjer se kdaj snideš!
Šteta Loka, v marcu 1920.
Marija Martelak, mati. Mila, ostra.